

náhr. pojištění dnem 31. prosince 1923 zaniklo, protože náhr. smlouvy Jana Schwarzenberga v Č. Budějovicích pozbyly dnem 31. prosince 1920 povahy náhradního zařízení a nebylo tedy »Schwarzenberské pensijní náhradní zařízení v Českých Budějovicích« dne 12. ledna 1924 již oprávněno vydávati jakékoli výměry ohledně pensijního pojištění, nýbrž příslušným nositelem pojištění se stal od 1. ledna 1921 počínaje Všeob. pensijní ústav (zemská úřadovna I.) v Praze.

Stížnosti proti tomuto rozhodnutí podané spatřují vadnost a neúplnost řízení v tom, že žalovaný úřad nesdělil stěžovateli obsah odvolání zaměstnanců do rozhodnutí zemské správy politické v Praze podaných, takže nemohl stěžovatel k odvoláním těm zaujmouti stanovisko a nebyla mu poskytnuta možnost se hájiti.

V odvoláních těch žádali zaměstnanci, aby bylo také rozhodnuto o jejich nárocích, plynoucích z dobrovolného interního zařízení, jakým jest Schwarzenberský pensijní fond, což zemská správa politická odmítla, ježto se jedná o pens. zařízení, mající povahu smluv soukromoprávních.

Výtku vadného řízení neshledal nejvyšší správní soud důvodnou. Není ani všeobecného, ani zvláštního předpisu v zákoně o pensijním pojištění, podle něhož by byly úřady povinny sdělovati stranám obsah opravného prostředku, podaného proti rozhodnutí stolice nižší. Jedině v těch případech, kde úřad vyšší shledá nutným, aby před vydáním svého rozhodnutí doplnil skutkovou podstatu, z níž vycházely stolice nižší, jest ovšem povinen doplnění to prováděti za účasti stran. Tam však, kde jde o posouzení právní, po případě hodnocení skutkové podstaty již v nižších stolicích zjištěné, není potřebí se stranami jednati a proto ani obsah opravného prostředku jim sdělovati. Nelze proto v daném případě, kde šlo jediné o právní posouzení, shledávati vady v tom, když Schwarzenberskému náhradnímu pensijnímu zařízení jako zúčastněné straně obsah odvolání nebyl sdělen, nehledě ani k tomu, že žalovaný úřad meritem odvolání toho vůbec se nezabýval a zrušil rozhodnutí zemské správy politické a výměry Schwarzenberského náhradního zařízení proto, poněvadž je pro inkompetenci shledal akty zmatečnými, které nemohly býti předmětem rozhodování zemské správy politické.

Proti meritu naříkaných rozhodnutí, totiž proti zrušení rozhodnutí zemské správy politické a odstranění výměrů Schwarzenberského náhradního zařízení stížnost nesměruje, nevytýkajíc jim nezákonnosti a žádajíc výslovně pouze zrušení jich pro neúplnost a vady řízení. Té však nejvyšší správní soud neshledal.

Péče o válečné poškozence. — Nemocenské pojištění.

(Sděluje dr. J. Tučný.)

Zánik nároku na důchod vdovský a odbytné. Zemský úřad pro péči o válečné poškozence v B. přiznal výměrem č. 72.192/21 Marii W. v Š., vdově po J. W., zemřelém 27. srpna 1915 ve světové válce, na základě zák. č. 142/1920 vdovský důchod roč. 600 Kč až do znovuprovdání a 50proc. drah. přídavek měs. 25 Kč až na další. Výměrem č. 134.692/1923 pak zemský úřad pro péči o vál. poškozence vyslovil, že Marii W., o p ě t p r o v d a n é H., se na základě cit. zák. a zák. č. 39/1922 od 1. června 1921 vdovský důchod a po provdání odbytné nepřiznává, ježto dne 19. května 1921 byla přijata do služeb státu a její výdělečná neschopnost nedosahuje 50 proc.; nepřisluší jí tedy od 1. června 1921 ani důchod vdovský, ani od-

bytné, při čemž bylo podotčeno, že co bylo na důchodu neprávem vyplaceno, bude vymáháno. Ministerstvo soc. péče zamítlo odvolání M. H. a své zamítavé rozhodnutí založilo na skutkovém zjištění, že odvolatelka dne 19. května 1921 byla přijata do služeb tabákové továrny, že její plat činil v r. 1921 5587 Kč, v r. 1922 7587 Kč a že snížení výdělečné způsobilosti činí u ní pouze 20 proc. Po stránce právní opřelo min. soc. péče své rozhodnutí o ustanovení § 4, odst. 2. zák. č. 142/1920, a zákona č. 39/1922. Stížnost proti tomuto rozhodnutí zamítl nejvyšší správní soud jako bezdůvodnou uváživ v podstatě toto: Stížnost nepopírá zjištění žalovaného úřadu, že stěžovatelka ztratila jen 20 proc. výdělkové způsobilosti a že byla přijata do služby toho druhu, jaké § 4, odst. 2. zák. č. 142/1920 má na mysli. Jsou tedy předpoklady, za jakých se podle cit. zák. předpisu pozbývá nároku na důchod, nesporny a je stížnost, pokud se obrací proti odepření nároku na důchod vdovský až do 1. února 1922, kdy nabytl účinnosti již zákon č. 39/1922 Sb., t. j. za dobu platnosti zákona č. 142/1920, bezdůvodna. Pokud se týče nároku na důchod za dobu po 1. únoru 1922, pomíjí tento nárok podle § 4, odst. 2. zák. č. 39/1922, při nižším procentu výdělečné schopnosti (pod 50 proc.), když služební požitky váleč. poškozence, jenž byl přijat do služeb státu, překročí 6000 Kč ročně. Z cit. ustanovení zák. č. 39/1922 je zřejmo, že zákon nemá na zřeteli požitky za minulý rok a není tedy nezákonnosti v tom, jestliže úřad, rozhoduje o nároku na důchod od 1. února 1922, vzal za základ služební požitky stěžovatelky, jaké právě v tuto dobu měla, ovšem počítané na celý rok. Činily-li požitky ty za r. 1922 více než 6000 Kč, odepřel také důvodně důchod i pro dobu od počátku účinnosti zákona č. 39/1922. Byl-li však právem odepřen nárok na důchod, je ve shodě se zákonem i popření nároku na odbytné, které jest zřejmě jakýmsi ekvivalentem na důchod vdovský, jenž provdáním se ztrácí; nárok na odbytné je podmíněn nárokem na důchod, takže tam, kde není nároku na důchod, není nároku ani na odbytné. Povinnost vrátiti, co na důchodu a na odbytném (po 1. červnu 1921) bylo neprávem přijato, je zahrnuta v ručení za škodu, způsobenou opomenutím hlášení změn v § 31 cit. zák. uvedených (z nálezu nejv. spr. soudu z 15. října 1925, č. 19.068/25).

Důchod předků. Podle § 25 zák. č. 142/1920 mají rodiče osoby uvedené v § 20 tohoto zákona, pokud jsou výdělku neschopní, nárok na důchod předků, přispívala-li osoba ta podstatně k jejich výživě nebo lze-li důvodně za to míti, že by tak činila, kdyby byla zůstala na živu. Okolnosti, že rodiče mají nemovitý majetek a jiné dospělé syny, samy o sobě nijak nevylučují, že zemřelý syn k výživě skutečně přispíval, resp. že by tak činil, kdyby byl na živu. V tom směru třeba zkoumati, zdali výtěžek z onoho majetku je takový, že rodiče podstatně podpory nepotřebovali a nepotřebují, resp. zdali žijící synové rodiče dostatečně podporovati mohou a také skutečně podporují. (Z nálezu nejv. spr. soudu z 15. října 1925, č. 19.069/25.)

K §§ 6 a 32 n. z. Nároky zaměstnance na pojistné dávky a na těchto se zakládající nároky náhradní podle § 32 n. z. jsou závisly na faktu onemocnění a není rozhodným, zdali onemocnění nastalo při zaměstnání pojistnou povinnost zakládajícím čili níc. (Nález nejv. spr. soudu z 16. ledna 1926, č. 675/26.)